

ประวัติตัวตลกหนังตะลุงในท้องถิ่นใต้

รวบรวมโดย วาที ทรัพย์สิน

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของทุนสนับสนุนการวิจัยสำหรับพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

ในโครงการเทศกาลพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นครั้งที่ 1/2551

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

คำนำของผู้เขียน

การศึกษารวบรวมประวัติรูปตัวตลกหนังตะลุงที่จัดทำขึ้นนี้มีวัตถุประสงค์หลักอยู่สองประการ คือ ประการแรกเพื่อรวบรวมองค์ความรู้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลภาคสนาม และความรู้สะสมของผู้เขียนที่ได้รับการถ่ายทอดจากนายหนังตะลุง ลูกคู่ของหนังตะลุง ตลอดจนนักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหนังตะลุงมารวบรวมไว้เพื่อศึกษา และเผยแพร่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวตลกหนังตะลุง ประการที่สองเพื่อนำข้อมูลประวัติหนังตะลุงมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำพิพิธภัณฑ์ตัวตลกหนังตะลุง ณ บ้านหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช

การเรียบเรียงข้อมูลเกี่ยวกับประวัติรูปตัวตลกหนังตะลุง ผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้าและนำข้อมูลที่สะสมจากประสบการณ์ที่มีโอกาสพบปะศิลปินหนังตะลุง นักวิชาการ และกลุ่มคนที่มีความรู้เกี่ยวกับตัวตลกหนังตะลุง จากการฟังเรื่องเล่าจากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ รวมถึงการได้ข้อมูลในลักษณะครุพักักจึงเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 20 ปีมาเรียบเรียง ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลประวัติตัวตลกหนังตะลุง จะได้ถูกบันทึกไว้ในหนังสือเล่มนี้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหนังตะลุงในโอกาสต่อไป

ท้ายที่สุด ผู้เขียนต้องขอขอบคุณศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรที่ให้งบประมาณในการศึกษาค้นคว้า และคอยให้กำลังใจงานเขียนชิ้นนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

นำเรื่อง

ศิลปะการแสดงหนังตะลุง เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทยที่มีการสืบทอดมายาวนานนับร้อยปี เกี่ยวกับการแสดงหนังตะลุง พบว่า ทุกภาคของไทยมีการแสดงหนังตะลุง และจากประสบการณ์ของผู้เขียนปี 2550 ผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมโครงการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปะการแสดง เรื่อง หุ่นเงา : เส้นทางประวัติความเป็นมาการแพร่กระจาย และการดำรงอยู่ในสังคม ณ จังหวัดมหาสารคาม จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติกระทรวงวัฒนธรรม การประชุมครั้งนั้นผู้เขียนได้มีโอกาสนพกับนายหนังตะลุงจากภาคเหนือ ซึ่งมาจากจังหวัดพิจิตร และจังหวัดอุดรดิตถ์ ภาคอีสานมีนายหนังตะลุงจากจังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ ขอนแก่น ระยอง และมีนายหนังตะลุงจากจังหวัดราชบุรี นครนายก เป็นตัวแทนของนายหนังตะลุงภาคกลางไปร่วมประชุม ซึ่งการจัดประชุมในครั้งนั้นเป็นครั้งแรกที่ผู้เขียนได้พบกับนายหนังตะลุงครบทั้งสี่ภาค และเป็นการย้ำความมั่นใจในข้อมูลที่ว่าในสังคมไทยมีการแสดงหนังตะลุงกันทั่วประเทศ

การศึกษาเกี่ยวกับรูปตัวตลกหนังตะลุง ได้รับการยืนยันจากนายหนังตะลุงและผู้ชมว่า รูปตัวตลกจะมีความสำคัญต่อการแสดงหนังตะลุงเป็นอย่างมาก เช่นในภาคอีสาน คนอีสานจะเรียกหนังตะลุงหรือประโมทัยว่า “หนังปลักต้อ” ถือเอาชื่อรูปตัวตลกเป็นชื่อเรียกหนังตะลุง ในภาคกลางคนดูหนังตะลุงมักจะพูดถึงบุคลิกและลีลาการพูดของไอ้แก้ว ไอ้เปลือย ไอ้ต่าย มากกว่ารูปหนังตัวอื่นๆ เช่นเดียวกับคนได้เวลาไปดูหนังตะลุงจะเฝ้าดูลีลามุกตลกของนายหนังตะลุงที่ถ่ายทอดผ่านรูปไอ้แก้ว ไอ้ทอง ไอ้หนูนุ้ยและไอ้เท่ง เป็นต้น

ด้วยบทบาทของรูปตัวตลกที่มีความผูกพันกับคนดูหนังตะลุงในฐานะตัวละครที่ให้ความสุขความบันเทิง หรือการวิพากษ์วิจารณ์หาข้อบกพร่องของนายหนังตะลุงในการนำข้อมูลข่าวสารในแง่มุมต่างๆ มาถ่ายทอดให้กับผู้ชม รวมถึงบทบาทของนายหนังตะลุงต่อการวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ทางการเมือง และเรื่องราวในสังคมก็มักจะถ่ายทอดผ่านรูปตัวตลกเช่นกัน ดังนั้น ในการแสดงหนังตะลุงตัวตลกหนังตะลุงจะมีบทบาทสำคัญต่อการแสดงหนังเป็นอย่างมาก เช่น ถ้านายหนังตะลุงคณะใดสามารถพูดเจรจาด้วยบุคลิกและสำเนียงของรูปตัวตลกตัวนั้นๆ ได้อย่างแนบเนียน หรือคนได้เรียกว่า “พากย์ได้กินรูป” ก็จะได้รับยกย่องว่าพากย์รูปดี หรือนายหนังตะลุงของคณะใดเอาชื่อตัวตลกมาพูดเป็นจุดขาย โดยนำมาตั้งเป็น “ฉายา” หรือ “เป็นสร้อยห้อยท้ายชื่อคณะ” เช่น “หนังอ้มเท่ง” “หนังปล้อง อ้ายลูกหมี่” “หนังบาย ลำไย” “หนังเอี่ยม ทองคำ” เป็นต้น

“พากย์กินรูป” เป็นคำที่ให้ความหมายเกี่ยวกับนายหนังตะลุงที่สามารถพากย์เจรจารูปตัวตลกได้ตามนิสัย และบุคลิกเดิมๆ ของตัวตลกตัวนั้น เพราะเชื่อว่ารูปตัวตลกทุกตัวมีประวัติความเป็นมาจากคนในสังคมเป็นส่วนใหญ่ หรืออาจจะมามีรูปตัวตลกบางตัวที่เกิดจากคนในสังคมเป็นส่วนใหญ่ หรืออาจจะมามีรูปตัวตลกบางตัวที่เกิดจากการจินตนาการของช่างแกะหนังและนายหนังที่มีร่วมกัน รูปหนังเหล่านี้ก็จะมีประวัติความเป็นมาเช่นกัน

หนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน ได้แบ่งรูปหนังตะลุงออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

1. รูปครู ได้แก่ รูปพระฤาษี พระอิศวร และรูปที่ได้รับมอบจากอาจารย์ที่สอนให้เล่นหนังตะลุง

2. รูปศักดิ์สิทธิ์ ได้แก่ รูปพระฤาษี รูปตัวตลกเอกประจำคณะ เช่น ไอ้แก้ว ไอ้ทอง ไอ้หนูนุ้ย ไอ้เท่ง
3. รูปชั้นสูง ได้แก่ รูปเทวดา เจ้าเมือง นางเมือง ยักษ์เมือง พระเอก นางเอก
4. รูปตัวตลก ได้แก่ ตัวตลกต่างๆ ที่ไม่ใช่ตัวตลกเอก
5. รูปกากและเบ็ดเตล็ด ได้แก่ รูปตา-ยาย พระ ชี อาวุธ ต้นไม้

หมายเหตุ มีนักวิชาการบางคนจัดรูปตัวตลกอยู่กลุ่มรูปกาก

ข้อสังเกตของผู้เขียนเกี่ยวกับรูปตัวตลก พบว่า นายตะลุงจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับรูปตัวตลกเป็นพิเศษมากกว่ารูปหนังตัวอื่นๆ และจะมีความเชื่อเกี่ยวกับความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ของรูปตัวตลก โดยมีความเชื่อเกี่ยวกับการนำหนังสัตว์มาทำเป็นรูปหนัง เช่นการใช้หนังเสือ หนังหมี หนังสัตว์ที่โดนฟ้าผ่าตาย หรือตายทั้งกลม เพราะเชื่อว่าหนังสัตว์เหล่านี้จะก่อความเข้มขลังเมื่อนำมาแกะสลักเป็นรูปหนัง ในวันที่มีกำลังแรงตามหลักโหราศาสตร์ เช่น วันเสาร์ วันอังคาร ข้างขึ้น หรือวันที่เกิดสุริยุปราคา จันทรุปราคา แล้วนำไปปลุกเสกตามความเชื่ออีกทีหนึ่ง เมื่อรูปตัวตลกถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อดังกล่าวข้างต้น ผู้คนในสังคมรวมทั้งนายหนังตะลุงก็จะมีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับรูปตัวตลกมากมาย เช่น เรื่องเล่าเกี่ยวกับ “อีทองคำ” ซึ่งเป็นตัวตลกของหนังเอี่ยม นายหนังชื่อดังของเมืองนครในอดีตรูป “อีทองคำ” ทำจากหนังฝ่าเท้าของภรรยาหนังเอี่ยมที่ชื่อ “ทองคำ” ไอ้หล้า หนังพร้อมน้อยตะลุงสากลทำมาจากหนังวัวที่แย่งมาจากปากหมาย ปากไอ้แก้ว หนังจูเอี่ยม กิ่งทองทำจาก “เปลือกไข่แขก” คือเอาหนังอวัยวะเพศของมุสลิมมาทำปากรูปหนังสำหรับรูปตัวตลกเอกของหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน ซึ่งผู้เขียนได้สัมผัสอย่างใกล้ชิด ไอ้แก้วทำจากหนังหมี ไอ้ทองทำจากหนังตะโพกวัว ไอ้หนูนุ้ยและไอ้เท่งทำมาจากหนังวัวที่โดนฟ้าผ่าตาย เมื่อรูปตัวตลกถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ นายหนังตะลุงจะดูแลรูปตัวตลกเป็นพิเศษมากกว่ารูปหนังตัวอื่นๆ และถือเป็นรูปหนังที่สร้างขวัญกำลังใจ และความมั่นใจของนายหนังตะลุงขณะทำการแสดง

ด้วยบทบาทและความสำคัญของตัวตลกหนังตะลุงที่มีความสัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมของคนได้มายาวนาน และจากความงามทางศิลปะในรูปลักษณ์ของตัวตลก รวมถึงเรื่องราวของตัวตลกแต่ละตัวทั้งที่มีข้อมูลและรูปตัวตลกบางตัว ไม่อาจหาข้อสรุปว่าเกิดขึ้นเมื่อใด เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เขียนสนใจที่จะเขียนรวบรวมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ตัวตลกหนังตะลุงนี้ขึ้น

ชื่อ ไอ้สี่แก้ว (แก้วสงขลา)

ลักษณะเด่น ไอ้สี่แก้วเป็นคนรูปร่างอ้วน ผิวดำ หัวล้าน คอเป็นโหนก

บุคลิกนิสัย สี่แก้วเป็นคนกล้าหาญพูดจริงทำจริง มีความรับผิดชอบ เกรงศาสนา เวลาโกรธจะใช้หัวชนหรือใช้มือตบ เพราะไม่มีอาวุธประจำกาย

ประวัติ ไอ้สี่แก้ว เป็นชาวระโนดจังหวัดสงขลา เป็นคนที่มีบุคลิกวางตนเป็นคนใหญ่ ซึ่งเป็นที่เกรงกลัวและเป็นที่นับถือของคนในหมู่บ้าน ผู้รู้บางท่านเล่าว่าไอ้สี่แก้วได้รับการแต่งตั้งจากทางการให้เป็นนายด่านรักษาผลประโยชน์ให้กับรัฐบาลบริเวณนั้น

ชื่อ ไอ้ยอดทอง

ลักษณะเด่น ไอ้ยอดทองเป็นคนรูปร่างท้วม ผมหยิก พุงย้อย ก้นงาน ริมฝีปากขบ จมูกโด่ง ตาจะเข้ นุ่งโจงกระเบนด้วยผ้ายกเมืองนครฯ พกกริช คาดเข็มขัดสืบสองนักษัตริย์

บุคลิกนิสัย ไอ้ยอดทองมีนิสัยพูดเสียงดัง คุยโวโอ้อวด ยกตนข่มท่าน เป็นคนขี้ลาด ใจเสาะ บ้ายอและชอบช่วยเหลือเจ้านาย โดยเฉพาะผู้หญิงจึงเกิดมีคำพูดว่า “ทองบ้านาย”

ประวัติ ไอ้ยอดทองเป็นจังหวัดนครศรีธรรมราช มีหีบขายหมากขายพลู อยู่ที่สถานีรถไฟชุมทางเขาหมุดทอง เนื่องจากชอบช่วยเหลือไกล้านาย จึงได้รับมอบกริชเป็นรางวัล ยอดทองจึงมีกริชเป็นอาวุธประจำกาย

ชื่อ ไอ้เท่ง

ลักษณะเด่น ไอ้เท่งเป็นคนจมูกโต หัวนอก หน้าตามู๋ๆ ผอมพุงโล ตูดลีบ นิ้วหึงงอ นุ่งผ้าถุงลายหมากรุก

บุคลิกนิสัย ไอ้เท่งมีนิสัยพูดจาขวานผ่าซาก เสียงดัง ไม่เกรงใจใคร กล้าวิพากษ์วิจารณ์อย่างตรงไปตรงมาพูดจริง ทำจริง

ประวัติ ไอ้เท่งเป็นชาวคูซูด อำเภอสะทิงพระ จังหวัดสงขลา อาชีพทำหาวก(น้ำตาลเมา) และหากุ้งฝอยในทะเลสาบสงขลา ผู้รู้บางคนเล่าว่าสาเหตุที่เท่งนิ้วหึงงอก็เพราะน้ำกัด เนื่องจากต้องไปยืนแช่น้ำและงมกุ้งอยู่ในทะเลสาบ ดำเนินการสร้างไอ้เท่ง นายหนังจังหวัดสงขลาเล่าสืบต่อกันมาว่าหนังจวนคูซูดเป็นคนตัดรูปไอ้เท่งไว้แสดงเป็นคนแรก โดยนำหนังผ้าเท้าของนายเท่งมาติดกับปากล่างของไอ้เท่ง และจากการคำนวณหาอายุของหนังจวน ผู้ที่นำไอ้เท่งมาโชว์แสดงพอจะประมาณได้หนังจวน น่าจะมีอายุอยู่ในช่วงรัชกาลที่สามหรือประมาณ 150-200 ปี

ชื่อ	ไอ้หนูนุ้ย
ลักษณะเด่น	ไอ้หนูนุ้ยหน้ายาวเหมือนวัวผมปรกหน้ามีเคราได้คราง “เคราเพาะ” รูปร่างผอม พุงป่องถือมิดปาดตาล แต่ผู้รู้บางท่านกล่าวว่าหนูนุ้ยถือกรรไกรหนีบหมากที่เหลื่ออยู่ขาเดียวเป็นอาวุธ
บุคลิกนิสัย	หนูนุ้ยมีลักษณะเป็นคนปัญญาอ่อน น้ำลายย่อยเวลาพูด พูดใจใสสื่อ ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น จี้ใจน้อย ขอมคน เก็บความลับไม่ได้ แต่มีความซื่อสัตย์และจริงใจ
ประวัติ	หนูนุ้ยเป็นคนวิกลจริต บ้านอยู่จังหวัดสงขลา มีอาชีพขึ้นตาล เพื่อนำมาทำน้ำหวานมา และน้ำตาลดโนด นายหนังตะลุงเห็นว่าหนูนุ้ยมีหน้าตาแปลก ชอบแสดงท่าทางแปลกๆ ให้ผู้อื่นจำขึ้น จึงนำมาเป็นรูปหนังตะลุง

ชื่อ	ไอ้สะหม้อ
ลักษณะเด่น	ไอ้สะหม้อเป็นคนร่างเตี้ย หลังค่อมลงพุง สวมหมวกแขก(หมวกกะปิยะะห์) นุ่งผ้าถุงแบบมุสลิม มือถือไม้พายที่ใช้เวลาหุงข้าวด้วยกระทะใบบัว
บุคลิกนิสัย	สะหม้อเป็นมุสลิมที่ใช้ชีวิตร่วมกับคนพุทธ เป็นคนซื่อ อวดดี มักจะโดนหลอกได้ง่าย สะหม้อจะมีความสามารถในการหุงข้าว
ประวัติ	ไอ้สะหม้อเป็นมุสลิม บ้านอยู่สะกอม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา หนัก้นทองหล่อจังหวัดสงขลา เป็นผู้นำรูปไอ้สะหม้อมาเป็นตัวละครหนังตะลุง

ชื่อ	ไอ้ขวัญเมือง
ลักษณะเด่น	ไอ้ขวัญเมืองเป็นคนผอมลงพุง หน้ายาว จมูกโต ปากกว้าง คางล่างเล็กเรียว หัวเล็กผมบางหยิก นุ่งผ้าถุง บางคณะจะทำรูปไอ้ขวัญเมืองสวมหมวกปีก
บุคลิกนิสัย	ไอ้ขวัญเมืองเป็นคนซื่อ สุขุม เอาการเอางาน เจ้าศเจ้าอย่าง บางครั้งทำตัวเหมือนเด็ก
ประวัติ	หนังจันทร์แก้ว บุญขวัญ นายหนังตะลุงจังหวัดนครศรีธรรมราช นำมาใช้เป็นตัวละครประจำคณะ

ชื่อ	ไอ้พุน
ลักษณะเด่น	ไอ้พุนเป็นคนสูงใหญ่ ลำสัน หัวล้านจมูกยาว ไว้ผมเปียผูกเป็นกระจุกคล้ายหูหิ้ว พุงป่อง ก้นเชิด หลังแอ่น นุ่งผ้าโจงกระเบน
บุคลิกนิสัย	ไอ้พุนชอบพูดเสียงดัง ชูตะคอกให้ผู้อื่นเกรงกลัวประเภทยิ่งกลัวยิ่งชู แต่ถ้าใครเถียงก็จะยอมง่ายๆ และมักจะเป็นผู้ยุยงให้คนทะเลาะกัน ถือขวานเป็นอาวุธ

ประวัติ ไม่ปรากฏที่มา มีเพียงข้อมูลที่กล่าวว่า ไอ้พุนเป็นผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งบางครั้งจะเรียกรูปหนังตัวนี้ว่า “ผู้ใหญ่นพุน”

ชื่อ ไอ้โถ

ลักษณะเด่น ไอ้โถเป็นคนจีนผิวขาว หัวเล็กตาโปน สวมหมวกไหมพรม นุ่งกางเกงจีนพับขาสูงเลยเข่า

บุคลิกลินิสัย ไอ้โถ เป็นคนพูดไม่ชัด สำเนียงไทยปนจีน ชอบสนุก จีบลาดดาขาวเห็นแก่กิน

ประวัติ ไอ้โถเป็นคนจีน ที่เข้ามาอาศัยอยู่ที่อำเภอสะเทิงพระ จังหวัดสงขลา ไม่ปรากฏข้อมูลว่าใครเป็นคนนำไอ้โถมาเป็นตัวตลกคนแรก

ชื่อ	จิ้งจิ้ง หรือไฮ้เจ็กจิ้ง
ลักษณะเด่น	จิ้งจิ้ง เป็นคนจีน เป็นคนผอมผอมคุดคุด ไร้ผมยาวเหมือนชาวแมนจู ใส่เสื้อคอจีน นุ่งกางเกงจีนพับขาข้างเดียว มือหน้าถือไม้เท้า มือหลังถือมีดบังคอ
บุคลิกนิสัย	จิ้งจิ้ง เป็นคนจีนที่มีความซื่อสัตย์ ขยัน พุคไทยไม่ขัด ออกสำเนียงจีน ชอบสั่งสอน ให้คนขยันทำงาน ขี้บ่น ขี้สงสัย ไม่ทันคนเพราะขาดความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรม ของท้องถิ่น
ประวัติ	จิ้งจิ้ง เป็นชาวจีนที่เข้ามาทำมาหากินในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยยึดอาชีพค้าเป็ดไก่ และขายหมู แต่บางท่านก็ว่าจิ้งจิ้งขายน้ำชาอยู่ที่สงขลา แต่ไม่มีข้อมูล ว่าใครเป็นผู้นำ จิ้งจิ้งมาทำเป็นตัวหนังตะลุงคนแรก เพียงแต่ สันนิฐานว่าเพราะต้องการเลียนเสียง สำเนียงแบบคนจีน จึงทำรูปจิ้งจิ้งขึ้น

ชื่อ	ไอ้เปลือย
ลักษณะเด่น	ไอ้เปลือยมีลักษณะหัวโต ไว้ทรงผมทรงมหาดไทย พุงป่อง ก้นงอน ปากเหมือนเปิด เวลาชักปาก ปากจะขยับไพล่กัน ทั้งปากบนและปากล่าง
บุคลิกลินิัย	ไอ้เปลือยเป็นคนพูดจริงทำจริง มีศีลธรรม ฉลาดหลักแหลม
ประวัติ	ไม่มีข้อมูลว่าไอ้เปลือยเกิดขึ้นเมื่อไร แต่นายหนังตะลุงเมืองนครศรีธรรมราชนิยมแสดงกันในอดีต คู่กับไอ้ทอง เชื่อกันว่าไอ้เปลือยจะเป็นรูปหนังตะลุงที่มีความศักดิ์สิทธิ์

ชื่อ	ไอ้ซัง
ลักษณะเด่น	ไอ้ซังเป็นคนจีนที่มีร่างกายกำยำแข็งแรง สวมหมวกปีก ไล่เลื้อยคอกจีน นุ่งกางเกงจีน ถือขวานทั้งสองมือ
บุคลิกลินัย	ไอ้ซังเป็นคนขยัน พุดไทยไม่ซัด ออกสำเนียงจีน พุดน้อย พุดจาโพงผาง ตรงไปตรงมา ไม่เกรงกลัวใคร
ประวัติ	ไอ้ซังเป็นคนจีนที่เข้ามาประกอบอาชีพทำไม้ขาย และมีอาชีพปลูกถั่วลิสง อยู่ที่ปากน้ำ กลาย ตำบลกลาย อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช หนึ่งจีนชาวอำเภอท่าศาลาเป็นผู้คิดทำเป็นคนแรก

ชื่อ	ไอ้ดิก
ลักษณะเด่น	ไอ้ดิก มีลักษณะหัวและปากเหมือนเป็ด พุงป่องยาน เอวเล็ก ตุ๋นโด่ง เวลาเซดชักปากปากจะกระดิกพร้อมกันเหมือนเป็ด
บุคลิกลินิสัย	ไอ้ดิกมีนิสัยเกเร พุดไม่ชัด นายหนังบางคนจะ พากย์เสียงไอ้ดิกให้พุดลิ้นรัว จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของไอ้ดิก
ประวัติ	ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาของไอ้ดิก แต่บางท่านสันนิฐานว่าไอ้ดิก ได้เค้ารูปแบบมาจากรูปหนังว้ายงู และตัวเวาะโชะที่มีปากขยับได้เหมือนกัน

ชื่อ	ไอ้เนรพร
ลักษณะเด่น	ไอ้เนรพร รูปร่างสูงใหญ่ หัวล้าน หน้าโหนก จมูกยาวแหลม ตาเล็ก นุ่งกางเกงขาวาว ใช้น้ำคาคาว
บุคลิกลิขิต	ไอ้เนรพรเป็นคนนิ่งเงียบ เอาจริงเอาจังกับทุก ๆ เรื่อง พูดหน้าตาย ทำให้น่าเชื่อถือ ในบางครั้งก็จะขู่มขู่ให้คนทะเลาะกัน ถือมีดงอในอาวูธ
ประวัติ	ไอ้เนรพรเป็นรูปตัวตลก ของหนังตะลุงฝั่งอันดามัน แถวจังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต หนังบางคณะเรียกไอ้พรว่า “ไอ้หอย” มีเรื่องเล่าว่า เนรพรเกิดขึ้นจากเวทมนต์พระฤๅษี ที่ชุบชีวิตขึ้นจากไม้แก่นจันทน์ มีฤทธิ์ล่องหนได้ และอยู่ยงคงกระพัน หนังตะลุงฝั่งอันดามัน จะให้ความสำคัญต่อรูปเนรพร ใช้เป็นรูปครูหรือรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำคณะ

ชื่อ

ไอ้แก้ง

ลักษณะเด่น

ไอ้แก้งเป็นตัวละครเด็ก หัวล้าน ถือหนังสัตว์ ร่างกายอ้วนป้อม ตัวเตี้ย ลงพุง
จมูกเล็กแบน

บุคลิกลินิัย

ไอ้แก้ง เป็นเด็กพูดไม่ชัด นิสัยซุกซนเกร่ พุดทะลึ่ง วกไปวนมา

ประวัติ

ไอ้แก้ง เป็นเด็กอยู่อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยหนังสือหมอก วงศ์เขน
เป็นผู้ทำขึ้นครั้งแรก

ชื่อ	ไอ้แก้ว (กระบี่)
ลักษณะเด่น	ไอ้แก้วกระบี่ เป็นคนหัวล้าน จมูกโต มีโหนกที่คอ พุงป่อง ปากล่างหนา ไม่ถืออาวุธ
บุคลิกลินัย	ไอ้แก้วกระบี่ เป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน ชอบพูดคำพวน ตลกแบบสองแง่สองง่าม บางครั้งก็ฉลาดสุด ๆ บางครั้งก็โง่แบบสุด ๆ
ประวัติ	ไอ้แก้วกระบี่ หรือนาย หรือบางท่านเรียก “แก้วหนังกราย” เพราะหนังกรายเล่า อำเภอนะบือ จังหวัดกระบี่ เป็นผู้ทำขึ้นเป็นคนแรก ซึ่งได้ได้นำบุคลิกของคนมาทำเป็นรูปหนัง ผู้รู้บางท่านเล่าว่า ไอ้แก้วนี้ เกิดจากนิมิตของหนังกรายที่เห็นรอยหยดน้ำที่ตกลงบนพื้น แต่หนังสุชาติ ทรัพย์สิน เล่าว่า รูปไอ้แก้ว เกิดขึ้นจากคำอธิษฐานของหนังกรายที่ขอจากฟ้า คือไอ้แก้วได้แบบจากก้อนเมฆที่รวมตัวเป็นรูปร่างหลังจากคำอธิษฐานของหนังกราย

ชื่อ	ไอ้แก้วกบ
ลักษณะเด่น	ไอ้แก้วกบ มีรูปร่างอ้วน เตี้ย หัวคล้ายกบ ไม่มีพุง ไม่มีก้น และไม่ถืออาวุธ
บุคลิกนิสัย	ไอ้แก้วกบ มีบุคลิกที่เก้งเต๋opak ชอบวิพากษ์วิจารณ์ ฉลาดแกมโกง แต่มักจะเสียรู้ในเรื่องง่าย ๆ
ประวัติ	ไอ้แก้วกบตัวนี้ คือ รูปหนังที่หนังฆ่า พันวาว นำรูปกบของหนังกรายเต่า มาใช้แสดงแล้วให้ชื่อว่าแก้วกบ

ชื่อ

ไอ้ลูกหมี่

ลักษณะเด่น

ไอ้ลูกหมี่ มีลักษณะรูปร่างเตี้ย คล้ายหมี่ควาย มีเขี้ยวชัดเจน ไม่ถืออาวุธ

บุคลิกลินัย

ไอ้ลูกหมี่ มีนิสัยพูดจาทะลึ่ง ตลกแบบสองแง่สองง่าม รู้มาก ฉลาดแกมโกง

ประวัติ

ไอ้ลูกหมี่ บางท่านเล่าว่าไอ้ลูกหมี่ คือไอ้แก้วกบที่ทำจากหนังหมี่ จึงเรียกว่าไอ้ลูกหมี่

โดยหนังเคล้าน้อย รับสืบทอดรูปแบบมาจากไอ้แก้วกบของหนังจำพัวว ผู้ทำรูป

เป็นพระสงฆ์ คือพ่อท่านจอบ วัดท่าลิพง แต่ทำผิดเพี้ยนไปจากเดิม หน้าตารูปหนังคล้ายหมี่

จึงเรียกไอ้ลูกหมี่

ชื่อ	ไอ้เหว
ลักษณะเด่น	ไอ้เหว เป็นคนผอมสูง หน้าเล็ก จมูกยาว หว้เล็กไว้ผมเปีย พุงป่อง ก้นลีบ ถือขวานเป็นอาวุธ ขาหน้าจะทำต่อเป็นสองท่อน
บุคลิกลินิสัย	ไอ้เหว เป็นคนมีอารมณ์ขำ สติไม่เต็มเต็ง ขี้ขลาด กะล่อน ฉลาดแกมโกง ชอบยุยง ให้ผู้อื่นออกหน้า ชอบจิบสาว
ประวัติ	ไอ้เหวเป็นคนตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอาชีพเป็นลูกคู่หนัง ตะลุง (สีซอ) ประจำคณะหนังจูลีเย่ม กิ่งทอง และคณะหนังสุชาติ ทรัพย์สิน โดยหนัง จูลีเย่มได้ให้เพลงบอก สมคิด ทองดี ซึ่งเป็นลูกคู่ตี่ฉิ่ง ทำรูปไอ้เหว เพื่อใช้แสดงหนัง ตะลุง โดยทำขึ้นสองตัว อยู่ที่หนังจูลีเย่ม 1 ตัว หนังสุชาติ 1 ตัว ปีที่ทำรูปได้เหว ประมาณ คือ ปี 2503 ขณะนั้น ไอ้เหวมีอายุ 30 กว่าปี และไอ้เหว เสียชีวิต เมื่อมีอายุประมาณ 40 ปี ข้อแตกต่างรูปได้เหว ที่ตัดขึ้นครั้งแรกของหนังจูลีเย่มไม่มีอวัยวะเพศ ของหนังสุชาติมี อวัยวะเพศ ต่อมาหนังสุชาติ เห็นว่าอวัยวะเพศไม่สุภาพ จึงได้ตัดอวัยวะเพศออก

ชื่อ	ไอ้หนู
ลักษณะเด่น	ไอ้หนู มีรูปร่าง ผอมบาง ปากยื่น หัวแหลม เวลาพูดจะยกศีรษะไปด้านหลัง นุ่งผ้าถุง ไขว่ขายพก มือถือไม้เป็นอาวุธ
บุคลิกลินัย	ไอ้หนู หรือ วรณูช เป็นคนพูดจาไพเราะ อ่อนหวาน พูดซ้ำ ๆ สำเนียงชุมพร ชอบสรรเสริญ เยินขอ เป็นมิตรกับทุกคน
ประวัติ	ไอ้หนู สร้างขึ้นโดยนางจุเลียม กิ่งทอง โดยสร้างขึ้นพร้อม ๆ กับไอ้แก้ว และไอ้เหว

ชื่อ	ไอ้แก้ว (ชุมพร)
ลักษณะเด่น	ไอ้แก้ว ชุมพร มีรูปร่างสูงใหญ่ หัวล้าน ลงพุง คอขึ้น โหนก นุ่งกางเกงพับขา เลยเข้า ไม่ถืออาวุธ
บุคลิกลินัย	ไอ้แก้วชุมพร เป็นตัวตลกที่พูดเสียงในลำคอ เป็นคนมีศีลธรรม ซื่อสัตย์ พูดจริงทำจริง
ประวัติ	ไอ้แก้วชุมพร ทำขึ้นโดยหนังจูลีเยม กิ่งทอง ซึ่งเป็นนายหนังชาวจังหวัดชุมพร และได้รับ การยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี 2536 หนังสุชาติ ทรัพย์สิน ซึ่งเป็นศิษย์ของหนัง จูลีเยมและหนังกรายเผ่าเล่าว่า ไอ้แก้วชุมพร ได้รับอิทธิพลมาจากไอ้แก้วกระบี่

ชื่อ

ชามะ

ลักษณะเด่น

ชามะ มีรูปร่างลักษณะตาโต จมูกยาวเหมือนงวงช้าง รำงสันทัด ลงพุง มือถือขวาน

บุคลิกลินิัย

ชามะ พูดเสียงดัง จี๋ไม้ไอ้อวด แต่ขลาดกลัว

ประวัติ

ชามะ เป็นมุสลิม จังหวัดปัตตานี ไม่มีข้อมูลบอกว่าใครเป็นคนนำชามะมาทำเป็นรูป
หนังตะลุง คนแรก

ชื่อ	ชาอิ
ลักษณะเด่น	ชาอิ เป็นคนพอม ลงพุง หัวเิก ไข้วผมยาวผูกรวบไปด้านหลัง ใส่เสื้อและกางเกงขาว สีสันฉูดฉาด มือถือหวี
บุคลิกนิสัย	ชาอิ มีนิสัยกระเดียดไปทางผู้หญิง หรือ กระเทย ชอบแต่งตัว มีความกล้าหาญ กล้าแสดงออก และชอบล้อเลียนผู้อื่น
ประวัติ	ชาอิ เป็นหลานของเวาะเาะ อยู่ที่บ้านดอยง อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี แต่ไม่มีข้อมูลบอกว่าใครเป็นคนนำชาอิ มาทำเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

ชื่อ

เวาะโชะ

ลักษณะเด่น

เวาะโชะ เป็นรูปตัวตลก ของชาวไทยมุสลิม มีรูปร่างอ้วนลงพุง ก้นงอนสูง หัวเล็ก ปากขยับได้เหมือนปากเป็ด

บุคลิกลินัย

เวาะโชะ เป็นคนดีมีศีลธรรม นิสัยซื่อตรง รักษาคำพูด และจงรักภักดีต่อเจ้านาย

ประวัติ

ข้อมูลจากการสอบถามหนังตะลุงแม่ ตะลุงสองภาษา ซึ่งเป็นนายหนังที่ได้รับความนิยม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เล่าว่า เวาะโชะ เป็นรูปศักดิ์สิทธิ์ เป็นภาคหนึ่งของเทวดา ชื่อ สะแยตุงกัล ซึ่งเป็นรูปหนังตะลุงที่รับอิทธิพลมาจากหนังชาว

ชื่อ	เวาะเยาะ
ลักษณะเด่น	เวาะเยาะ มีลักษณะเป็นคนจมูกโต หัวเด็ก ผมหยิกเป็นลอน ลงพุง หลังค่อม นุ่งผ้าถุงโจงกระเบน มือถือกริช
บุคลิกลินัย	เวาะเยาะ นิสัยพูดซ้ำหนักแน่น พูดจริง ทำจริง ใจน้อย โมโหง่าย
ประวัติ	เวาะเยาะเป็นมุสลิม อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ไม่มีข้อมูลว่าใครเป็นคนนำ เวาะเยาะมาทำเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

ชื่อ

ไอ้เผี้ยก

ลักษณะเด่น

มีรูปร่างผอม ลงพุง หัวจอก จมูกโต แขนขาเล็บแบบหนังหุ้มกระดูก ไร่นวดหลอมแหลมเหมือนไม้กวาด นุ่งกางเกงขาวพม้าข้างหนึ่ง

บุคลิกลิขิต

ไอ้เผี้ยก นิยัรู้มาก ฉลาดทันคน มีความสามารถหลายอย่าง พุดตดอ้าง

ประวัติ

ไอ้เผี้ยก เป็นคนอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ชอบดูหนังตะลุง เวลาขณะหนังตะลุงไปแสดง จะคอยอาสาช่วยเหลือ เพราะจะได้พลอยกินเหล้า ขอบุหรี กินอาหารของหนังตะลุง หนังจูลี่ เสียงเสน่ห์ เห็นว่าไอ้เผี้ยกเป็นคนพุดจาหลักแหลม เท้าทันคน และมีวิชาอาคม จึงนำมาทำเป็นรูปตัวตลกหนังตะลุง

ชื่อ	ไอ้ลำไย
ลักษณะเด่น	ไอ้ลำไย เป็นคนรูปร่างผอม ใต้ผมจุกสูง นุ่งผ้าถุงยาวถึงตาตุ่ม
บุคลิกนิสัย	ไอ้ลำไย เป็นคนมีอารมณ์ขัน ชอบสอดรู้สอดเห็น เจ้าบทเจ้ากลอน
ประวัติ	ผู้เขียนเคยถ่ายหนังจุเลียม กิ่งทอง เมื่อครั้งที่ยังมีชีวิตอยู่ หนังจุเลียมบอกว่า ไอ้ลำไย เลียนแบบไอ้หนูของหนังจุเลียม แต่หนังบายพากย์ได้กินรูปและตกลงว่า จึงได้สมนามว่า “หนังบายลำไย”

ชื่อ	ไออินแก้ว
ลักษณะเด่น	ไออินแก้ว มีรูปร่างผอม หัวล้านกลม ผมยาวหลอมแหลม หัวขึ้นเป็นกระจุกอยู่กลางกระหม่อม ฟันล่างครอบฟันบน นุ่งผ้าถุงลายหมากรุก
บุคลิกลินิัย	ไออินแก้ว เป็นคนซื่อ พูดความจริง ตรงไปตรงมา ไม่เกรงใจใคร มีความรับผิดชอบ เอาการเอางาน
ประวัติ	ไออินแก้ว เป็นชาวบ้านปลักไถ่เลื่อน อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา แต่ผู้รู้บางท่านว่า ไออินแก้ว เป็นตัวตลก แถบอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ชื่อ	ไอ้ปราบ
ลักษณะเด่น	ไอ้ปราบเป็นคนไม่มีตั้งจุมก นุ่งกางเกงขาสั้น มือถือหวี และถือกระจก
บุคลิกลินิัย	ไอ้ปราบเป็นคนรักสวยรักงาม ทั้ง ๆ ที่หน้าตาไม่ดี เพราะจุมกโหว่ เนื่องจากเป็นโรค ริดสีดวงจุมก พูดไม่ชัด จะต้องกระจกและหวีผมอยู่ตลอดเวลา จะโกรธเมื่อมีใครมา หยอกล้อเรื่องริดสีดวงจุมก
ประวัติ	ไม่มีข้อมูลว่าไอ้ปราบเป็นใครมาจากไหน และใครเป็นผู้นำมาเป็นรูปตัวตลกคนแรก

ชื่อ	ไอ้สีซูด
ลักษณะเด่น	ไอ้สีซูด เป็นคนหน้าตาคดล้ายลิงหลังค่อม อ้วนเตี้ย หัวเถิก ตาโปน ปากขบ แก้มตอบ นุ่งผ้าโจงกระเบน ถือมีดกรก
บุคลิกลินัย	ไอ้สีซูด มีนิสัยอยู่หนึ่งไม่เป็น หลุกหลิก พุดทะลึ่ง ไม่เกรงใจใคร ไม่รู้จักกาลเทศะ ขาดความรับผิดชอบ ชอบยุยงให้คนทะเลาะกัน
ประวัติ	ไอ้สีซูด เป็นคนบ้านป่าตาม อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีอาชีพรับจ้างเก็บมะพร้าว และขึ้นมะพร้าว นิยมเล่นกันแถบจังหวัดปัตตานี และบางอำเภอของจังหวัดสงขลาที่มีเขตแดนติดกับจังหวัดปัตตานี “หนังซูลูกเทศ” หรือ “หนังซูลูก : สิงห์เฒ่าเจ้าคารม” ลูกศิษย์เป็นนายหนังตะลุงที่พากย์ไอ้สีซูดได้กินรูป โดยให้ไอ้สีซูดเป็นเพื่อนคู่หูกับไอ้ยอดทอง ไอ้สีซูดจึงเป็นตัวละครที่เป็น ที่รู้จักของคนทั่วไปในแถบจังหวัด ปัตตานี ยะลา และบางอำเภอของจังหวัดสงขลา โดยหนังเพชรบ้านป่าตาม อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี นำมาทำเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

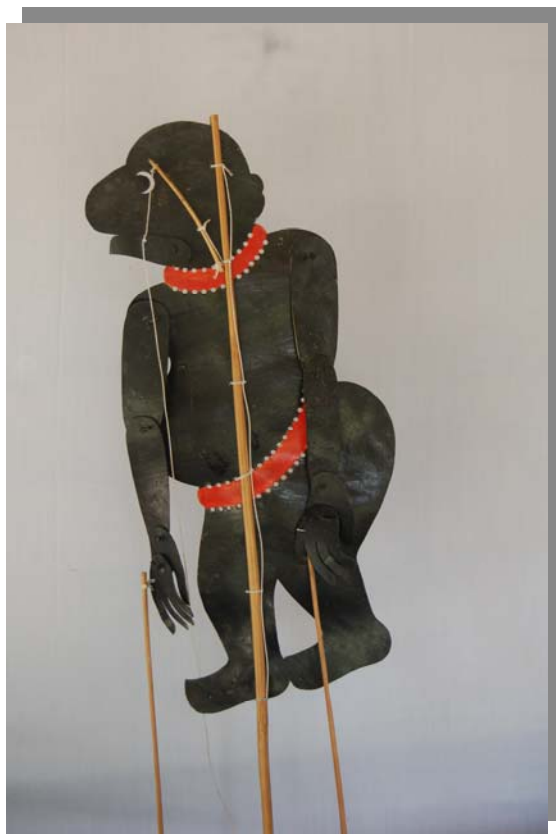
ชื่อ	หนูเน่า
ลักษณะเด่น	หนูเน่าเป็นผู้หญิงผอม พุงป่อง แต่งตัวไม่เรียบร้อย ชอบโชว์
บุคลิกลิขิต	หนูเน่ามีนิสัยชอบผู้ชาย สอดรู้สอดเห็นเรื่องชาวบ้าน นินทาให้ร้าย พูดเสียงดัง คำด้วยคำหยาบ ชอบนำเรื่องในร่มผ้ามาพูด แบบคนไม่รู้กาลเทศะ ว่าสิ่งใดควรพูดสิ่งใด ไม่ควรพูด
ประวัติ	หนังประทุม เสียงชาย เป็นผู้คิดนำมาแสดงเป็นคนแรก

ชื่อ	สร้อยโขง
ลักษณะเด่น	สร้อยโขง เป็นผู้หญิง รูปร่างผอมสูง ไว้ผมมวย นุ่งผ้าโจงกระเบน เวลาชักปากปากบนจะขยับไปทางหลัง
บุคลิกลิขิต	สร้อยโขงมีนิสัยชอบผู้ชาย แต่เลือกมาก พูดเสียงดัง ขู่ตะคอก ไม่เกรงใจใคร
ประวัติ	ไม่มีข้อมูลว่าเป็นคนที่ไหน และใครนำมาทำเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

ชื่อ	ตัวเอียด
ลักษณะเด่น	ตัวเอียดเป็นผู้หญิง ร่างอ้วน ไร้ผมมวย ห่มสไบ นุ่งผ้าโจงกระเบน
บุคลิกนิสัย	ตัวเอียดเป็นคนรับใช้ หรือแม่นม พูดเสียงดัง บ่นจุกจิก ชอบจัดการผู้อื่น ไม่เกรงกลัวใคร
ประวัติ	ตัวเอียดเป็นแม่บ้านอยู่ในจวนเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ไม่มีข้อมูลว่าใครนำมาทำ เป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

ชื่อ

ไอ้วัก

ลักษณะเด่น

ไอ้วักมีรูปร่างอ้วน กลม คอสั้น หัวล้าน ตาโปนเหมือนกบ

บุคลิกลินัย

ไอ้วักมีนิสัยวางมาด เป็นคนอหังการ พูดน้อย พูดสั้น ๆ มีน้ำหนัก ไม่ถามไม่พูด

ประวัติ

ไอ้วักเป็นรูปตัวตลก ที่หนังศรีพัฒน์ ฉลามขาว แห่งเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ไปเห็นรูปหนังของหนังประยูรใหญ่ ซึ่งเป็นนายหนังเมืองนครฯ เห็นว่ารูปหนังตัวนี้
หนังประยูรไม่ได้ใช้เป็นตัวแสดงหลัก แต่เก็บไว้ในแฟงเฉย ๆ จึงขอมาใช้แสดง เพราะชอบ
ในรูปร่างที่แปลก โดยนำมาตั้งชื่อใหม่ ชื่อ ไอ้วัก แต่ก่อนจะมาใช้ชื่อไอ้วัก เคยเรียกว่า
ไอ้ววม ไอ้วอน และ ไอ้วดำ

ชื่อ

ไอ้หล้า

ลักษณะเด่น

ไอ้หล้ามีรูปร่างกำยำ สูงใหญ่ หัวเล็ก นุ่งกางเกงขายาว

บุคลิกนิสัย

ไอ้หล้า เป็นคนชอบพูดเหน็บแนม เสียดสี การมฉลาดหลักแหลม ไม่กลัวใคร

ประวัติ

หนังพร้อมน้อย ตะลุงสกล (ศิลปินแห่งชาติ) เล่าว่า ไอ้หล้าเป็นรูปหนังที่นำชายซึ่งเป็น นายหนังตะลุง ได้แย่งหนังจากปากหมาที่คาบผ่านมา แล้วเอาไปแกะเป็นรูปหนังเหน็บไว้ที่ ฝาบ้าน หนังพร้อมไปเห็นเข้า จึงขอมาแสดงหนัง ให้ชื่อว่าไอ้หล้า หนังสุชาติ ทรัพย์สิน (ศิลปินแห่งชาติ) เล่าว่า ไอ้หล้า คือ รูปไอ้ทอง นุ่งกางเกง ของหนังหนูจูน จังหวัดนครฯ (สมัยจอมพล ป. พิบูลย์สงคราม ช่วงหนังนิยมแกะรูปหนังให้ใส่เสื้อผ้า ชุดสูตร เปลี่ยน จากผ้าถุง นุ่งโจงกระเบน เป็นสวมกางเกง) ไอ้ทองถูกหนูกัดจนหัวขาด หนังหนูจูน จึงนำ รูปไอ้ทองไปให้ช่างเปีย ซึ่งเป็นช่างแกะหนังที่อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผู้ซ่อมช่างเปีย ไม่มีหนังขนาดใหญ่ มีแต่เศษหนังชิ้นเล็กขนาดเท่าหัวแม่โป้งเท่า พอทำ เป็นหัวได้ เมื่อทำเสร็จก็นำมาต่อเข้ากับรูปไอ้ทอง “การต่อ” ภาษาถิ่นใต้เรียก “หล้า” ชื่อ ไอ้หล้า มาจากความหมายที่ว่า “นำหัวมาหล้าเข้าในตัวไอ้ทอง”

ชื่อ

บกเซี่ยม

ลักษณะเด่น

บกเซี่ยมเป็นคนจีน ใส่เสื้อคอจีน กางเกงจีน ไข่ผมเปีย

บุคลิกนิสัย

บกเซี่ยมเป็นคนบ้า พูดไทยไม่ชัด พูดสำเนียงจีน พูดวกไปเวียนมา เดินบ่นคนเดียว

ประวัติ

บกเซี่ยมเป็นคนจีน เสียสติ ที่เดินเร่ร่อนไปในที่ต่าง ๆ ในเขตจังหวัดสงขลาและปัตตานี

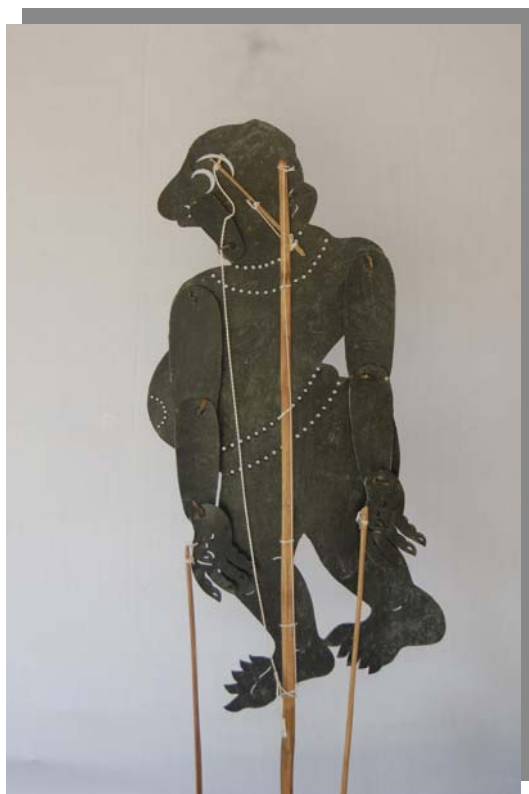
นายหนังจังหวัดปัตตานี นิยมเล่นไ้บ้กเซี่ยมหลายคระ หนึ่งมานพ บ้านนาเกตุ อำเภอ

โคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สันนิฐานว่า ไ้บ้กเซี่ยมเป็นรูปตัวละคร ที่นายหนังเมืองปัตตานี

ทำขึ้น แต่ไม่ทราบว่ามีใครเป็นผู้ทำขึ้นคนแรก

ชื่อ	ไอ้ทองช้าง
ลักษณะเด่น	ไอ้ทองช้าง เป็นคนรูปร่างใหญ่ หัวโต จมูกโต คางยื่น ใส่เสื้อแขนสั้นผ่าหน้า นุ่งกางเกงขาสั้น
บุคลิกนิสัย	ไอ้ทองช้างเป็นคนซื่อพูดเสียงดัง อารมณ์ร้อน พูดตรงไปตรงมา คิดอย่างไรพูดอย่างนั้น พูดขวานผ่าซาก โกรธง่ายหายเร็ว บางครั้งก็พูดทะเล่ สองแง่สองง่าม
ประวัติ	ไอ้ทองช้าง ทำขึ้นครั้งแรกคือ “หนังแสง บ้านทุ่งขมิ้น” อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา จัดได้ว่าไอ้ทองช้าง เป็นรูปตัวตลก ถิ่นสงขลา

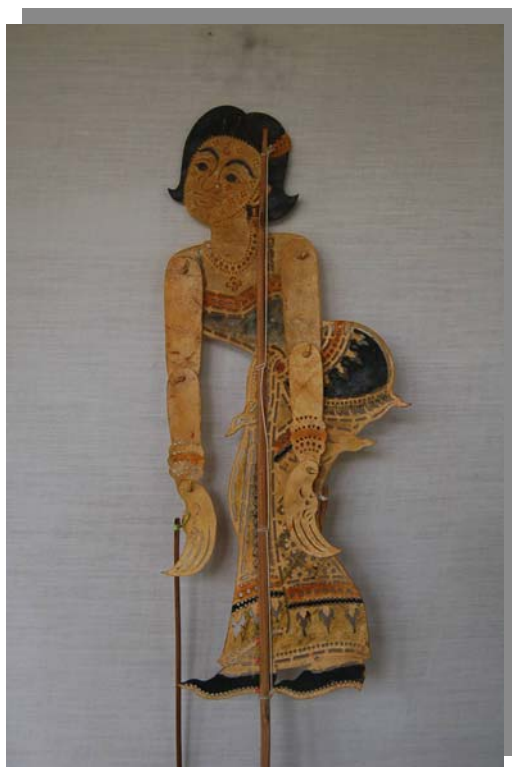
ชื่อ	ไอ้พุน
ลักษณะเด่น	ไอ้พุน เป็นคนรูปร่างสูงใหญ่ อ้วนลงพุง หัวล้าน จมูกโต ไร้ปอยผมหนากลางศีรษะ คอเป็นโหนก
บุคลิกนิสัย	ไอ้พุนเป็นคนพูดจา ตลกขบขัน โง่ จี๋ใจน้อย ใหญ่แต่ตัว ไม่สู้เพื่อน
ประวัติ	ไอ้พุนตัวนี้บางคนเรียก “พุนตรง” ข้อมูลจากผู้รู้เมืองตรง เล่าว่า ไอ้พุนจำลองแบบมาจากคนจริง ๆ ชื่อ “ศรีพุม” บ้างก็ว่า หนั่งจู๊ลี เสียงเสน่ห์ จังหวัดตรง เป็นผู้ทำขึ้น แต่หนั่งสุชาติ ทรัพย์สินให้ข้อมูลว่า เคยเห็นหนั่งน่วมหรือหนั่งรุ่งฟ้าใช้ตัวไอ้พุนเป็นตัวตลกมาก่อน (หนั่งน่วมเป็นหนั่งรุ่งนพี เล่นหนังมาก่อนหนั่งจู๊ลี)

ชื่อ	ไอ้พาน
ลักษณะเด่น	ไอ้พานเป็นคนร่างอ้วนลงพุง คอมีโหนก มีปอยผมกลางศีรษะ
บุคลิกนิสัย	ไอ้พานเป็นคนพูดจาฉลาด แสดงคู่กับไอ้พูน ไอ้พานเป็นลูกที่คอยสั่งสอนและดักเตือนไอ้พูนผู้เป็นพ่อ
ประวัติ	ไอ้พานเป็นรูปหนังที่นายหนังน่วม หรือหนังรุ่งฟ้า เมืองตรัง เป็นคนจินตนาการเพื่อให้แสดงคู่กับไอ้พูนซึ่งได้รูปแบบมาจากคนจริง ๆ โดยจะทำรูปไอ้พานให้เล็กกว่ารูปไอ้พูน

ชื่อ	ไอ้เหมียน (เสมียน)
ลักษณะเด่น	ไอ้เหมียนเป็นรูปหนังที่ทำตัวต่อกันเป็นท่อนสามส่วน คือส่วนหัวสวมมงกุฎ ไม่ใส่เสื้อ ท่อนล่างแต่งกายแบบเครื่องทรงกษัตริย์ มือถือพระขรรค์
บุคลิกลินัย	ไอ้เหมียนเป็นคนสนุกสนาน วาจาสุภาพเจ้าบทเจ้ากลอน ชอบรำโนรา
ประวัติ	หนังจำเนียร คำหวาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีฯ เล่าว่า ไอ้เหมียนทำขึ้นโดยหนังรีน คำหวาน ผู้เป็นตาซึ่งเป็นน้องของปู่หนังจำเนียร โดยหนังรีนนำรูปเจ้าเมืองที่ชำรุด มาตัดปากให้ขยับได้แล้วนำหนังมาซ่อมตัดต่อเป็นสามท่อนตั้งชื่อว่าเหมียน โดยพากย์เลียนแบบนิสัยเสมียนตราที่ทำหน้าที่เก็บอากรที่ด่านท่าศาลา หนังสุชาติ ทรัพย์สิน (ศิลปินแห่งชาติ) เล่าว่า ไอ้เหมียน ผู้ทำเล่นครั้งแรกคือนายหนังเงิน อำเภอท่าศาลา โดยนำรูปแบบในอุฎที่ใช้อยู่ในยุคนั้นมาทำเป็นรูปหนังหนังเงินเป็นนายหนังรุ่นเดียวกับหนังเรื้อย คำหวานผู้เป็นปู่ของ หนังจำเนียร คำหวาน ถือเป็นรูปหนังประจำถิ่น อำเภอท่าศาลา อำเภอลิขิต จังหวัดนครศรีฯ

ชื่อ

อีทองคำ

ลักษณะเด่น

อีทองคำ เป็นรูปผู้หญิง มือทั้งสองข้างเคลื่อนไหวได้ ไว้ผมสั้น หน้าอกโต ตะโพกโต นุ่งผ้าถุง

บุคลิกลินัย

อีทองคำนิสัยชอบขี้ผู้ชาย แต่ไม่จริงจังกับใคร ชอบด่าผู้ชาย

ประวัติ

อีทองคำ เป็นรูปหนังที่ทำขึ้นจากหนังปลาเท้าของนางทองคำ ซึ่งเป็นเมียของหนังเอี่ยม บ้าน อ้ายเขียน อำเภอรพรมคีรี จังหวัดนครฯ ช่างที่ทำรูปอีทองคำคือช่างทอง หนูขาว บ้าน สระแก้ว อำเภอบ้านลาด จังหวัดนครฯ โดยเอาหนังปลาทรงของนางทองคำที่ไฟไหม้ไหม้มาทำ ส่วนหน้าและส่วนอื่น ๆ ทำจากหนังวัว (ช่างทองหนูขาวเป็นครูสอนแกะสลักรูปหนัง ตะลุงให้กับหนังสุชาติ ทรัพย์สิน)

ชื่อ	ไอ้นกเขา
ลักษณะเด่น	ไอ้นกเขาเป็นคนผอมผึ่งป่อง สวมหมวกไหมพรม ใส่เสื้อก๊อแล่ม นุ่งกางเกงขาสั้น ถือพระขรรค์
บุคลิกนิสัย	ไอ้นกเขาเป็นคนมีอารมณ์ขันช่างพูด เจ้าบทเจ้ากลอน ไม่เกรงกลัวใคร ชอบจับบทกลอนโนรา
ประวัติ	ไอ้นกเขาเป็นคนอำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช หนึ่งหนูนานบ้านเขาชุมทอง อำเภอร่อนพิบูลย์เป็นผู้นำมาเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

ชื่อ

คองจี้ซั๊ก

ลักษณะเด่น

คองจี้ซั๊กเป็นคนจมูกโต เตี้ยหัวล้าน มือถือกรรไกรขาเดียว นุ่งกางเกงขาสั้น

บุคลิกลินัย

ไอ้คองจี้ซั๊ก มีนิสัยพูดสุภาพ ซ้า ๆ ชอบกินเหล้า พูดจาสรรเสริญเยินยอทุกคน

ประวัติ

ไอ้คองซั๊กเป็นคนบ้านดอนยาง ตำบลหัวสะพาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอาชีพเจ้าน้ำมันยางขาย มีโรคลมชัก เป็นโรคประจำตัวหนังรี้น คำหวาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครฯ เป็นผู้นำมาทำเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก ถือเป็นรูปหนังตะลุงประจำถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อ	ไอ้หนูเนือย
ลักษณะเด่น	ไอ้หนูเนือย หน้ายาวเหมือนวัวมีเคราได้คาง “เคราแพะ” รูปร่างผอมบาง หลังกู้ พุงป่อง นุ่งผ้าถุงมีชายพก มือถือกรรไกรหมากที่เหลื่ออยู่ข้างเคียง
บุคลิกนิสัย	ไอ้หนูเนือยเป็นคนพูดจาหลง ๆ ลืม คิดแต่เรื่องกิน หิวอยู่ตลอดเวลา
ประวัติ	ไอ้หนูเนือย เป็นรูปหนังที่นายหนังถื่นสงขลาเป็นผู้คิดทำขึ้น เพื่อให้เป็นน้องชายของไอ้หนูนุ้ย

ชื่อ

ไอ้วับ

ลักษณะเด่น

ไอ้วับหน้ายาวเหมือนม้าหูเหมือนหนูชอบยื่นหน้าเซ็ด พุงป่อง นุ่งกางเกงขาสั้น

บุคลิกนิสัย

ไอ้วับมีนิสัยชอบพูดทะเล่ถึง พูดสอดแทรกขณะที่คนอื่นพูด

ประวัติ

ไอ้วับ เป็นตัวตลกประจำถิ่นสุราษฎร์ ชุมพร เป็นรูปที่จินตนาการขึ้นใหม่แต่ไม่มีข้อมูลว่าใครเป็นผู้คิดทำขึ้นเป็นคนแรก

ชื่อ

มาตุลี

ลักษณะเด่น

มาตุลี แต่งกายด้วยเครื่องทรงกษัตริย์ หรือชุดเครื่องต้น ปากขยับได้เหมือนตัวตลกทั่วไป

บุคลิกนิสัย

มาตุลีเป็นคนรับใช้เทวดาอยู่บนสวรรค์ชอบสนุกมีน้ำใจ เอาการเอางาน
ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ชอบใช้วิชาอาคมในการแก้ปัญหาด่าง ๆ

ประวัติ

มาตุลีเป็นตัวตลกที่หนังตะลุงทุกคณะต้องมีเป็นรูปที่จินตนาการขึ้น ไม่มีข้อมูลว่ามาตุลีใคร
เป็นผู้คิดทำขึ้นคนแรก

ชื่อ	ไอ้ครอด
ลักษณะเด่น	ไอ้ครอดเป็นคนจมูกโค้ง หน้าแดง ไว้ผมทรงมหาดไทย พุงป่อง ยืนยกขาหน้า มือหลังถือมีดพร้าโอ
บุคลิกลินัย	ไอ้ครอดมีนิสัยหัวหมอ ช่างพูด ไม่กลัวใคร ชอบวิพากษ์วิจารณ์การเมือง มักแสดงตนเป็นผู้รู้กฎหมาย
ประวัติ	ไอ้ครอด เป็นคนอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอาชีพทำนา หนึ่งบัว อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีฯ เป็นคนนำมาทำเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

ชื่อ

ไอ้ฮุ้น

ลักษณะเด่น

ไอ้ฮุ้นเป็นคนจมูกบี้แบนไม่มีดั้ง หน้าตาอัปลักษณ์ มือถือหวีและกระจก นุ่งกางเกงขาสั้น

บุคลิกนิสัย

ไอ้ฮุ้นเป็นคนฉลาดรักสวยรักงาม ชอบส่องกระจก หวีผม จะทำการสิ่งใดต้องแต่งตัวหวีผมก่อนเสมอ

ประวัติ

ไอ้ฮุ้นเป็นคนอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช หน้าตาอัปลักษณ์ ตั้งแต่เกิด ไม่มีข้อมูลว่า ใครนำมาเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

ชื่อ	ไอ้กลิ้ง
ลักษณะเด่น	ไอ้กลิ้งรูปร่าง กำยำไว้ผมสั้น ผิวเป็นกลากเกลื้อน ช่วงจะทำให้เห็นอวัยวะเพศ แต่จะตัดเย็บผ้าเป็นกระโปรงมาบังให้ภายหลัง
บุคลิกนิสัย	ไอ้กลิ้งเป็นคนฉลาดน้อย พูดไปเถาไปมืออยู่ไม่นิ่งเพราะเป็นโรคกลากเกลื้อน มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เวลาอยู่ใกล้ผู้หญิงจะเถาไม่หยุดเพราะเงินอาย
ประวัติ	ไอ้กลิ้งเป็นตัวละครเฉพาะถิ่นนครศรีฯ นิยมเล่นกันแถบอำเภอท่าศาลา อำเภอสิชล จังหวัด นครฯ ไม่มีข้อมูลว่าใครนำมาเป็นรูปหนังตะลุงเป็นคนแรก

ชื่อ	กรีสหรัย
ลักษณะเด่น	กรีสหรัยเป็นผู้หญิง ผมหยิก แขนขยับได้ทั้งสองข้าง เป็นรูปหน้าตรง หน้าอกใหญ่ ตะโพกเต่งอน นุ่งผ้าถุง
บุคลิกลินัย	กรีสหรัย เป็นผู้หญิงชอบพูดชอบเจรจา ขี้โอ้อวด ขู่งให้คนแตกคอกัน ชอบแย่งสามีของผู้อื่น
ประวัติ	กรีสหรัย เป็นรูปหนังที่หนังจันทร์แก้ว บุญขวัญ นายหนังอยู่บ้านเขาพระบาท อำเภอดำรงวิทยะ ปัตตานี จังหวัดนครศรีฯ ได้สร้างขึ้นเลียนแบบ “อีทองคำ” ของหนังเอี่ยม ทองคำ

ชื่อ

ไอ้เห้ง

ลักษณะเด่น

ไอ้เห้งหน้าตาเหมือนม้า ไร้มงทรงมหาดไทย รูปร่างผอมคอยาว นุ่งกางเกงขาสั้น

บุคลิกนิสัย

ไอ้เห้งเป็นคนฉลาด พูดช้า จี๋บ่น เห็นแก่กิน ชอบด่าและนินทาพระ

ประวัติ

ไอ้เห้งเป็นคนบ้านโคกเหล็ก อำเภอบ้านลาด จังหวัดนครศรีฯ หนังสือพิมพ์ อำเภอบ้านลาด เป็นผู้คิดนำไอ้เห้งมาใช้แสดงเป็นคนแรก โดยให้หนังรีน คำหวาน เป็นช่างทำขึ้น รูปไอ้เห้งตัวแรกทำจากหนังควายที่โดนเสือกัดตาย

ชื่อ	ฤๅษีทองเส้ง
ลักษณะเด่น	ฤๅษีทองเส้ง มีลักษณะเป็นรูปฤๅษีที่แต่งกายไม่เรียบร้อย ถือขวดเหล้า เวลาชักพากย์ ขาจะกระดกขึ้น
บุคลิกนิสัย	ฤๅษีทองเส้ง จะเป็นคนพูดจาตรงไปตรงมา พูดจาตลก เป็นคนมีวิชาอาคม ชอบดื่มเหล้า มีบุคลิกแตกต่างไปจากพระฤๅษีที่เป็นผู้ทรงศีล
ประวัติ	ฤๅษีทองเส้ง เป็นตัวละครที่นายหนังฉัตรนคร คิดทำขึ้นเป็นรูปหนังตะลุง ไม่สามารถสืบค้นได้ว่าใครเป็นผู้ทำขึ้นครั้งแรก

ชื่อ	ฤๅษีนกแฉับ
ลักษณะเด่น	ฤๅษีนกแฉับ เป็นฤๅษีที่แต่งกายไม่เรียบร้อย ถือขวดเหล้า
บุคลิกลินัย	ฤๅษีนกแฉับ เป็นคนมีวิชาไสยศาสตร์ ชอบกิจกรรมทางด้านบันเทิง กินเหล้าเมาทั้งวัน แกลั้งโง่ มีเมตตา ไม่เกรงกลัวใคร
ประวัติ	ฤๅษีนกแฉับ เป็นตัวตลกที่นายหนังจินตนาการขึ้น โดยให้มีบุคลิกแตกต่างไปจากพระสงฆ์ หรือให้ต่างไปจากพระฤๅษีที่เป็นผู้ทรงศีล ไม่สามารถสืบค้นได้ว่าใครเป็นผู้ทำขึ้นครั้งแรก

ชื่อ

ยักษ์บ้า

ลักษณะเด่น

ยักษ์บ้า เป็นรูปยักษ์ที่แต่งกายไม่เรียบร้อย ลงพุงไม่ได้เสื้อ นุ่งผ้าโจงกระเบน

บุคลิกนิสัย

ยักษ์บ้าจะเป็นยักษ์ที่ชอบตลก มีเมตตา ชอบช่วยเหลือผู้ที่ตกยาก

ประวัติ

ยักษ์บ้าเป็นรูปตัวตลกที่นายหนังจินตนาการขึ้น เพื่อให้มีบุคลิกแตกต่างจากยักษ์ที่มีนิสัยดุร้าย ยักษ์บ้ามักจะอาศัยอยู่ในป่า เวลาออกรูปยักษ์จะใช้บทกลอนตลก ซึ่งถือเป็นลักษณะเฉพาะของยักษ์บ้า

ชื่อ	ไอ้สี่แก้ว (แก้วสงขลา)
ลักษณะเด่น	ไอ้สี่แก้วเป็นคนรูปร่างอ้วน ผิวดำ หัวล้าน คอเป็นโหนก
บุคลิกนิสัย	สี่แก้วเป็นคนกล้าหาญพูดจริงทำจริง มีความรับผิดชอบ เคร่งศาสนา เวลาโกรธจะใช้หัวชนหรือใช้มือตบ เพราะไม่มีอาวุธประจำกาย
ประวัติ	ไอ้สี่แก้ว เป็นชาวนาคนจังหวัดสงขลา เป็นคนที่มีบุคลิกวางตนเป็นคนใหญ่ ซึ่งเป็นที่เกรงกลัวและเป็นที่น่าเชื่อถือของคนในหมู่บ้าน ผู้รู้บางท่านเล่าว่าไอ้สี่แก้วได้รับการแต่งตั้งจากทางการให้เป็นนายด่านรักษาผลประโยชน์ให้กับรัฐบาลบริเวณนั้น

ชื่อ	ไอยอดทอง
ลักษณะเด่น	ไอยอดทองเป็นคนรูปร่างท้วม ผมหยิก พุงย้อย ก้นงาน ริมฝีปากขบ จมูกโด่ง ตาจะเข้ นุ่งโจงกระเบนด้วยผ้ายกเมืองนครฯ พกกริช คาดเข็มขัดสืบสองนักษัตริย์
บุคลิกลินิสัย	ไอยอดทองมีนิสัยพูดเสียงดัง คุยโวโอ้อวด ยกตนข่มท่าน เป็นคนใจฉลาด ใจเสาะ บ้าขบ และชอบช่วยเหลือเจ้านาย โดยเฉพาะผู้หญิงจึงเกิดมีคำพูดว่า “ทองบ้านาย”
ประวัติ	ไอยอดทองเป็นจังหวัดนครศรีธรรมราช มีรับขายหมากขายพลู อยู่ที่สถานีรถไฟชุมทาง เขาชุมทอง เนื่องจากชอบช่วยเหลือไกล้านาย จึงได้รับมอบกริชเป็นรางวัล ยอดทองจึงมีกริชเป็นอาวุธประจำกาย

ชื่อ	ไอ้เท่ง
ลักษณะเด่น	ไอ้เท่งเป็นคนจมูกโต หัวนอก หน้าตามู่มู๋ ผอมพุงโล ก้นลีบ นิ้วหงิกงอ นุ่งผ้าถุงลายหมากรุก
บุคลิกนิสัย	ไอ้เท่งมีนิสัยพูดจาขวานผ่าซาก เสียงดัง ไม่เกรงใจใคร กล้าวิพากษ์วิจารณ์อย่างตรงไปตรงมาพูดจริง ทำจริง
ประวัติ	ไอ้เท่งเป็นชาวนาคูขุด อำเภอสะเทิงพระ จังหวัดสงขลา อาชีพทำหาวก(น้ำตาลเมา) และหากุ้งฝอยในทะเลสาบสงขลา ผู้รู้บางคนเล่าว่าสาเหตุที่เท่งนิ้วหงิกงอก็เพราะน้ำกัด เนื่องจากต้องไปยื่นแขนน้ำและงมกุ้งอยู่ในทะเลสาบ ตำนานการสร้างไอ้เท่ง นายหนั่งจังหวัดสงขลาเล่าสืบต่อกันมาว่าหนั่งจวนคูขุดเป็นคนตัดรูปไอ้เท่งไว้แสดงเป็นคนแรก โดยนำหนังปลาเท้าของนายเท่งมาติดกับปากล่างของไอ้เท่ง และจากการคำนวณหาอายุของหนั่งจวน ผู้ที่นำไอ้เท่งมาใช้แสดงพอจะประมาณได้หนั่งจวน น่าจะมีอายุอยู่ในช่วงรัชกาลที่สามหรือประมาณ 150-200 ปี

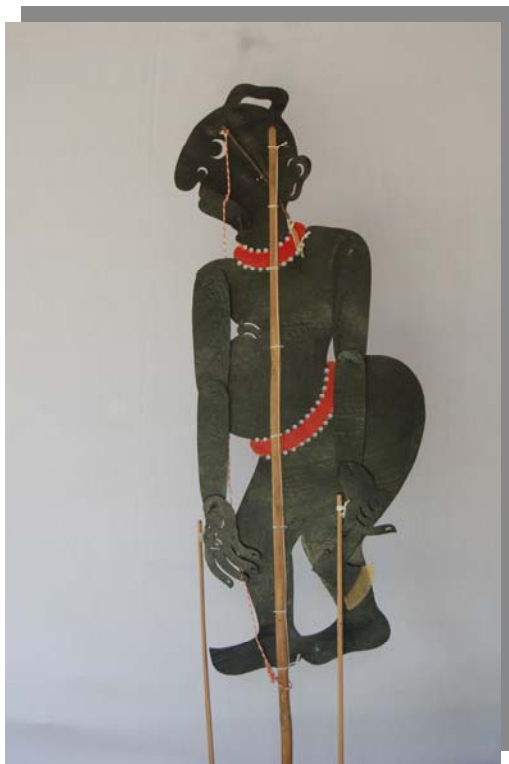
ชื่อ	ไอ้หนูน้ย
ลักษณะเด่น	ไอ้หนูน้ยหน้ายาวเหมือนวัวผมปรกหน้ามีเคราได้คราง “เคราแพะ” รูปร่างผอม พุงป่อง ถือมิดปาดตาล แต่ผู้รู้บางท่านกล่าวว่าหนูน้ยถือกรรไกรหนีบหมากที่เหลื่ออยู่คนเดียวเป็นอาวุธ
บุคลิกลินัย	หนูน้ยมีลักษณะเป็นคนปัญญาอ่อน น้ำลายช้อยเวลาพูด พูดใจใสลือ ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ใจใจน้อย ขอมคน เก็บความลับไม่ได้ แต่มีความซื่อสัตย์และจริงใจ
ประวัติ	หนูน้ยเป็นคนวิกลจริต บ้านอยู่จังหวัดสงขลา มีอาชีพขึ้นตาล เพื่อนำมาทำน้ำหวานเมา และน้ำตาลตโนด นายหนังตะลุงเห็นว่าหนูน้ยมีหน้าตาแปลก ชอบแสดงท่าทางแปลกๆ ให้ผู้อื่นขำขัน จึงนำมาเป็นรูปหนังตะลุง

ชื่อ	ไอ้สะหม้อ
ลักษณะเด่น	ไอ้สะหม้อเป็นคนร่างเตี้ย หลังค่อมลงพุง สวมหมวกแขก(หมวกกะปิเยาะห์) นุ่งผ้าถุงแบบมุสลิม มือถือไม้พายที่ใช้เวลาหุงข้าวด้วยกระทะใบบัว
บุคลิกลินัย	สะหม้อเป็นมุสลิมที่ใช้ชีวิตร่วมกับคนพุทธ เป็นคนซื่อ อวดดี มักจะโดนหลอกได้ง่าย สะหม้อจะมีความสามารถในการหุงข้าว
ประวัติ	ไอ้สะหม้อเป็นมุสลิม บ้านอยู่สะกอม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา นั้งก้นทองหล่อ จังหวัดสงขลา เป็นผู้นำรูปไอ้สะหม้อมาเป็นตัวละครหนังตะลุง

ชื่อ	ไอ้ขวัญเมือง
ลักษณะเด่น	ไอ้ขวัญเมืองเป็นคนผอมลงพุง หน้ายาว จมูกโต ปากกว้าง คางล่างเล็กเรียว หัวเล็กผมบางหยิก นุ่งผ้าถุง บางคณะจะทำรูปไอ้ขวัญเมืองสวมหมวกปีก
บุคลิกนิสัย	ไอ้ขวัญเมืองเป็นคนซื่อ สุขุม เอาการเอางาน เจ้าสจเจ้าอย่าง บางครั้งทำตัวเหมือนเด็ก
ประวัติ	หนังจันทร์แก้ว บุญขวัญ นายหนังตะลุงจังหวัดนครศรีธรรมราช นำมาใช้เป็นตัวตลกประจำคณะ

ชื่อ	ไอ้พูน(พูนสงขลา)
ลักษณะเด่น	ไอ้พูนเป็นคนสูงใหญ่ ลำสัน หวด้านจมูกยาว ไว้ผมเปียผูกเป็นกระจุกคล้ายหูหิ้ว พุงป่อง ก้นเข็ด หลังแอ่น นุ่งผ้าโจงกระเบน
บุคลิกนิสัย	ไอ้พูนชอบพูดเสียงดัง ชูตะคอกให้ผู้อื่นเกรงกลัวประเภทยิ่งกลัวยิ่งขู่ แต่ถ้าใครเถียงก็จะยอมง่ายๆ และมักจะเป็นผู้ยอให้คนทะเลาะกัน ถือขวานเป็นอาวุธ
ประวัติ	ไม่ปรากฏที่มา มีเพียงข้อมูลที่กล่าวว่า ไอ้พูนเป็นผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งบางครั้งจะเรียกรูปหนังตัวนี้ว่า “ผู้ใหญ่นพูน”

ชื่อ	ไอ้พุนจมูกยาว(พุนนครฯ)
ลักษณะเด่น	ไอ้พุนนครเป็นคนสูงใหญ่ ลำสัน ห้วล้านจมูกยาว พุงป่อง ก้นเชิด หลังแอ่น นุ่งผ้าโจงกระเบน
บุคลิกนิสัย	ไอ้พุนนครเป็นคนนิสัยตลก ชอบพูดเสียงดัง อวดภูมิรู้ทางด้านกฎหมาย ชอบช่วยเหลือ ถือ ขวานเป็นอาวุธ
ประวัติ	ไม่ปรากฏที่มาว่าไอ้พุนนครสร้างขึ้นเมื่อใด ผู้รู้บางท่านตั้งข้อสังเกต เปรียบเทียบระหว่างไอ้ พุนสงขลา ที่มีนิสัยตรงข้ามและไม่ทราบว่ ใครเลียนแบบใครมีเพียงข้อมูลที่กล่าวว่า ไอ้ พุนเป็นผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งบางครั้งจะเรียกรูปหนังตัวนี้ว่า “ผู้ใหญ่พุน” ไอ้พุนจมูกยาวตัวนี้ นายหนังตะลุงอำเภอท่าศาลา อ.ติชด จ.นครศรีธรรมราช จะใช้เป็นตัวละครประจำคณะ

ชื่อ

ไอ้โง่

ลักษณะเด่น

ไอ้โง่เป็นคนจีนผิวขาว หัวเล็กตาโปน สวมหมวกไหมพรม นุ่งกางเกงจีนพับขาสูงเลยเข่า

บุคลิกนิสัย

ไอ้โง่ เป็นคนพูดไม่ชัด ลำเนียงไทยปนจีน ชอบสนุก ขี้ขลาดตาขาวเห็นแก่กิน

ประวัติ

ไอ้โง่เป็นคนจีน ที่เข้ามาอาศัยอยู่ที่อำเภอสะเทิงพระ จังหวัดสงขลา ไม่ปรากฏข้อมูลว่าใครเป็นคนนำไอ้โง่มาเป็นตัวตลกคนแรก

สรุป.... ส่งท้าย...ไม่ใช่จบ มีเรื่องราวให้ค้นคว้าอีกมากมาย

การรวบรวมเรื่องราว ประวัติตัวละครหนังตะลุงในครั้งนี้ ผู้เขียนรู้สึกดีใจเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มีโอกาสได้นำข้อมูลเกี่ยวกับรูปตัวละครหนังตะลุง มารวบรวมไว้ในที่ ๆ เดียวกัน แม้ว่าข้อมูลรูปหนังตะลุงบางรูป จะมีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้แล้ว แต่ก็ยังมีรูปตัวละครบางตัวที่ตกสำรวจ และไม่เคยนำมาเผยแพร่ ก็จะได้นำมาเผยแพร่ในครั้งนี้

ในอดีต ทุนความรู้เดิมของผู้เขียน เกิดจากประสบการณ์ตรงถ่ายทอดหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ผู้เป็นพ่อและจากการสัมภาษณ์ผู้รู้ ศิลปินหนังตะลุง และจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล เอกสารวิชาการของนักวิชาการที่ศึกษาเรื่องหนังตะลุง เช่น ศ.ชวน เพ็ชรแก้ว ศ.สุวิงศ์ พงศ์ไพบุลย์ รศ.ประพนธ์ เรืองณรงค์ รศ.เกษม ขนานแก้ว รศ.อุดม หนูทรง รศ.วิมล คำศรี ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ อ. กลั่น คงเหมือนเพ็ชร ฯลฯ ผู้เขียนได้ความรู้สรุปได้ว่า รูปตัวละครหนังตะลุง ทำขึ้นโดยลอกเลียนภาพลักษณ์และบุคลิกของคนในสังคมเป็นประการแรก ประการที่สอง รูปหนังตะลุง เกิดจากจินตนาการสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ โดยนายหนังตะลุง หรือโดยช่างทำรูปหนังตะลุง สำหรับการศึกษารวบรวมรูปหนังตะลุงในครั้งนี้ ผู้เขียนได้มีความรู้เกี่ยวกับการเกิดรูปตัวละครเพิ่มขึ้นอีก คือ การนำรูปหนังที่มีอยู่เดิมไปเปลี่ยนเป็นชื่อใหม่ เช่น ไอ้พุน-ไอ้พาน เปลี่ยนเป็น ไอ้โคม-ไอ้ซาม ไอ้แก้ว ไอ้หนู ไอ้ดุเหมาของหนังจูเลี่ยม กิ่งทอง เปลี่ยนเป็นไอ้แก้ง ไอ้แงง ไอ้ไข่ รูปกบของหนังกรายเฒ่า เปลี่ยนเป็นไอ้แก้วกบ ไอ้แก้วหัวกบ กลายเป็นไอ้ลูกหมี ไอ้ลำไยของหนังบาย ลำไยเลียนแบบไอ้เหา ของหนังจูเลี่ยม กิ่งทอง

การเกิดรูปตัวละครเหล่านี้ ได้สะท้อนถึงการหยิบบีม และการเลียนแบบกันทางวัฒนธรรม ที่นำไปปรับปรุง กลายเป็นสิ่งใหม่ ดังเช่น การเปลี่ยน ซึ่งรูปหนังตัวเดิมไปใช้ชื่อใหม่ แล้วเปลี่ยนแปลงบุคลิกเดิม ๆ ของรูปหนังตัวนั้น ให้มีบุคลิกนิสัยต่างไปจากเดิม เช่น ในอดีต หนังตะลุงสงขลา จะวางบุคลิกบทบาทของไอ้แก้ว เป็นคนดี มีศีลธรรม และให้ไอ้ทองเป็นตัวละคร หนังกรายเฒ่า จังหวัดกระบี่ ได้เปลี่ยนให้บุคลิกไอ้แก้วเป็นตัวละครนำ และให้ไอ้ยอดทองเป็นรอง หรือสมัยก่อน หนังตะลุงเมืองนครนิยมนำตัวไอ้เปลือก ไอ้กลิ้ง ไอ้ฮูน ไอ้หมิ่น ไอ้พุน จมูกยาว เป็นตัวละครเอง ต่อมาประมาณ พ.ศ. 2500 หนังเมืองนครรับเอาอิทธิพลรูปไอ้หนูน้ย ไอ้เท่ง ของหนังฉิ้น ทองหล่อ มาใช้เป็นตัวละครเอกควบคู่กับไอ้แก้ว-ไอ้ทอง มีผลทำรูปตัวละครบางรูปของเมืองนครต้องหายไปจากจอหนัง เหลือเพียงแต่ความทรงจำไว้กับคนรุ่นเก่าเท่านั้น

รูปตัวละครอีกหลายรูปที่ยังคงตกสำรวจ และยังมีอีกหลายรูปที่ผู้เขียน รู้จักชื่อแต่ไม่รู้จักหน้าตา ดังนั้นการรวบรวมรูปตัวละครหนังตะลุงคงจะไม่ยุติแต่เพียงแค่นี้ ในโอกาสต่อไป ผู้เขียนจะพยายามสืบค้น ร่องรอยของรูปตัวละครเหล่านั้น มาเผยแพร่ แลกเปลี่ยนความรู้กันอีก

ท้ายที่สุด ข้อมูลที่ประวัติตัวตลกอาจจะมีข้อผิดพลาด หรือไม่ถ้วนถี่ ก็ต้องขอร้อง และเป็นเกียรติ
ของผู้เขียน ถ้าท่านที่อ่านแล้วพบว่ามีข้อมูลที่ควรแก่การแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้องค์ความรู้เกี่ยวกับรูปตัว
ตลกหนังตะลุงให้สมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุด กรุณาให้คำชี้แนะ จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

วาที ทรัพย์สิน

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายวาที ทรัพย์สิน

ข้อมูลส่วนตัว

เกิด 19 สิงหาคม 2510

การศึกษา ปริญญาโท สาขามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปริญญาตรี สาขาวัฒนธรรมศึกษา วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช
มัธยมศึกษา โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

ที่ทำงาน คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

งานประจำ อาจารย์ประจำ สาขาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์

งานพิเศษ

- ช่างแกะรูปหนังตะลุง
- แสดงหนังตะลุง
- แสดงคิเอร์ฮูลู
- จัดทำพิพิธภัณฑ์หนังตะลุง (พิพิธภัณฑ์ส่วนตัว) ณ บ้านหนังตะลุง
สุชาติ ทรัพย์สิน อ. เมือง จ. นครศรีธรรมราช
- วิทยากรทางด้านวัฒนธรรม

